

Faculty development i den pædagogisk udviklende funktion Videreuddannelsesregion Nord 2019

Fokus på de postgraduate kliniske lektorer

Af Bente Malling, Mads Skipper og Lone Folmer Nielsen

2020

AARHUS
UNIVERSITET

CENTER FOR SUNDHEDSVIDENSKABELIGE UDDANNELSER

Indhold

Ordliste	4
Indledning	5
Aktiviteter 2019	6
Årshjul 2019	6
Kompetenceudvikling (Faculty development)	7
Obligatorisk kompetenceudvikling for PKL'er	8
Temadage for PKL-UKO-VUS	8
Forskning og udviklingsprojekter	10
Specialespecifikke uddannelsesudvalg	10
Besøg på uddannelsesafdelinger	10
Undervisning	11
Fokus på transfer	11
Resultater	12
PKL'ernes aktiviteter og Faculty development i 2019	12
PKL-rollens betydning	13
PKL'ernes aktiviteter i 2019	14
PKL'ernes udbytte af aktiviteter	15
Besøg på uddannelsesafdelinger	17
Undervisning i pædagogiske emner	18
Førkningsaktiviteter og udviklingsprojekter	18
Transfer: Fra temadag til praksis	22
Udbytte fra temadag	22
Målsætning	24
Faktisk handling	25
Transfer – forhindringer for at nå målsætning	28
Udbytte af transferøvelsen på PKL-UKO-VUS-temadagene	29
VUS-medarbejderne – en del af den Pædagogisk Udviklende Funktion	30
Rapportens relation til Kvalitetsmodellen i VUR-Nord	32
Perspektivering	33
Anbefalinger	35
Appendiks 1	36
PKL-aktiviteter - spørgeskemaundersøgelse	36
Appendiks 2	38
Projekt "Transfer fra temadag til praksis"	38
Appendiks 3	41

Relation mellem rapport og Kvalitetsmodellen i VUR-Nord.....	41
Ad 1) PKL'ernes kompetenceudvikling	41
Ad 2) De specialespecifikke uddannelsesudvalg	41
Ad 3) Forskning og udvikling	41

Ordliste

AMEE: The Association for Medical Education in Europe
CESU: Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser
DRRLV: Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse
DSMU: Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse
ICRE: International Conference on Residency Education
KBU: Klinisk basisuddannelse
MUK: Medicinsk Uddannelseskonference
PKL: Postgraduat klinisk lektor
PUF: Pædagogisk Udviklende Funktion
SST: Sundhedsstyrelsen
UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge
UDD-læger: Uddannelseslæger
UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge
UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge
VUS: Videreuddannelsessekretariatet
VUR-Nord: Videreuddannelsesregion Nord
YL: Yngre læge

Indledning

"Som PKL kan jeg være drivkraft i at fremme uddannelse og udvikling i mit speciale og det giver mig mulighed for at arbejde med det, jeg interesserer mig for."

PKL, Videreuddannelsesregion Nord

Med disse ord beskriver en postgraduat klinisk lektor sit arbejde i den Pædagogisk Udviklende Funktion (PUF) i Videreuddannelsesregion Nord (VUR-Nord). Denne rapport beskriver udvalgte aktiviteter i VUR-Nord i 2019. Rapporten har særligt fokus på de postgraduate kliniske lektors (PKL) kompetenceudvikling og videreformidling af pædagogisk viden til de kliniske afdelinger. I det omfang de kompetenceudviklende aktiviteter har inddraget medarbejdere i Videreuddannelsessekretariatet (VUS), er udbytte i forbindelse med dele af VUS-medarbejdernes kompetenceudvikling medtaget.

Rapporten indgår i kvalitetsmonitoreringen i VUR-Nord, der blandt andet omfatter en årlig spørgeskemaundersøgelse til afdækning af PKL'ernes forsknings- og udviklingsprojekter, udbytte af kompetenceudviklende aktiviteter (Faculty development) samt arbejdet i de specialespecifikke uddannelsesudvalg. Udvalgte data fra spørgeskemaundersøgelsen 2019 indgår i rapporten.

Rapporten beskriver desuden resultaterne af et 2-årigt projekt om udbytte af kompetenceudviklende aktiviteter for PKL'erne. Projektet: *"Transfer – fra temadage til praksis"* er gennemført i forbindelse med de afholdte temadage for PKL'erne, uddannelseskoordinerende overlæger (UKO) og VUS-medarbejdere. Projektet viser, at PKL'erne i ret høj grad viderefører de tematikker og den læring, de opnår gennem de kompetenceudviklende aktiviteter til medlemmerne i de specialespecifikke uddannelsesudvalg. Det er derfor vigtigt for udviklingen af speciallægeuddannelsen, at der fortsat tilbydes kompetenceudvikling til PKL'erne.

Rapporten giver et billede af PKL-funktionen i et sundhedsvæsen i stadig udvikling. Rapporten synliggør dermed en del af det store arbejde, PKL'erne udfører i VUR-Nord for at sikre god uddannelse af kommende speciallæger, til gavn for såvel patienterne, som for det samlede sundhedsvæsen.

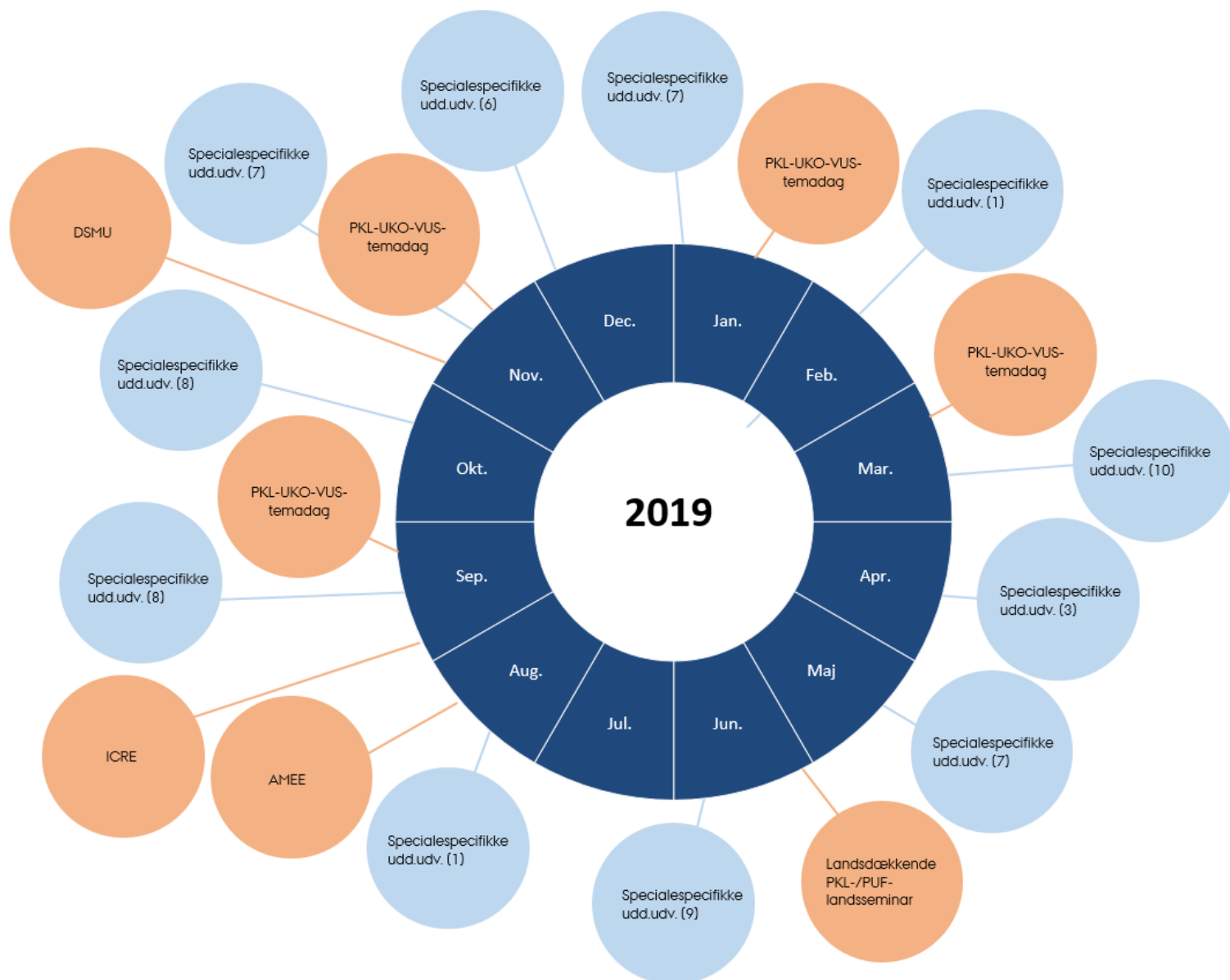
Rapporten er skrevet til Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) i VUR-Nord. Rapporten kan med fordel inddrages i det kommende nationale arbejde med revision af speciallægeuddannelsen i Danmark som en understregning af vigtigheden af at bevare en Pædagogisk Udviklende Funktion (PUF).

Rapporten formidles derfor til interessenter i den lægelige videreuddannelse regionalt og nationalt.

Aktiviteter 2019

Aktiviteterne i PUF i VUR-Nord beskrives nedenfor med særligt fokus på PKL'ernes kompetenceudvikling, forsknings- og udviklingsprojekter og arbejdet i de specialespecifikke uddannelsesudvalg.

Årshjul 2019

Figur 1: Figur 1 viser aktiviteten i PUF i 2019. Der er afholdt i alt 67 møder i de specialespecifikke uddannelsesudvalg. I VUR-Nord blev der afholdt 4 temadage. De postgraduate kliniske lektorer deltog desuden i landsdækkende seminar for PKL'er og i konferencer arrangeret af hhv. Association for Medical Education in Europe (AMEE), Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse (DSMU) og The Royal College of Physicians and Surgeons in Canada (ICRE).

Kompetenceudvikling (Faculty development)

PUF i VUR-Nord tilbyder en række kompetenceudviklende aktiviteter for PKL'erne. Aktiviteterne planlægges og afvikles i et samarbejde mellem ledelsen af PUF, PKL'erne, medarbejdere fra VUS i VUR-Nord, UKO'er samt medarbejdere på Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser (CESU) på Aarhus Universitet.

Nedenstående tabel viser aktiviteter for PKL'erne arrangeret af PUF i 2019. Deltagerantal er anført.

DATO	ARRANGEMENT	ANTAL DELTAGERE	
		Postgraduate kliniske lektorer	Medarbejdere fra Videreuddannelses- sekretariatet
16. januar	Temadag: Kollegial kommunikation og kommunikationstræning i klinikken*	36	5
26. marts	Temadag: Hovedvejlederfunktionen	35	8
6.-7. juni	PKL-/PUF-landsseminar: Mesterlær(l)ing**	29	1
24.-28. august	AMEE-konferencen 2019s	7	5
11. september	Temadag: Highlights fra AMEE-konferencen Færdighedstræning og simulation	30	8
23.-25. september	International Conference on Faculty Development in the Health Professions	1	-
26.-28. september	ICRE-konference, Canada	1	-
14.-15. november	DSMU-landsmøde og -masterclass	2	1
27. november	Temadag: Uddannelse i et presset sundhedsvæsen – hvordan? Design af næste møde i uddannelsesudvalg. Temadagenes form og indhold i fremtiden.	27	10

Tabel 1: Oversigt over kompetenceudviklende aktiviteter for PKL'erne. AMEE = Association of Medical Education in Europe; ICRE = International Conference on Resident Education; DSMU = Dansk Selskab for Medicinsk Uddannelse. *1 2019 blev der ekstraordinært afholdt fire temadage. Temadagen i januar 2019 erstattede novembertemadagen i 2018. **Det landsdækkende PKL-/PUF-seminar var i år arrangeret af Videreuddannelsesregion Syd.

Obligatorisk kompetenceudvikling for PKL'er

Temadage for PKL-UKO-VUS

PUF-ledelsen arrangerer hvert år tre såkaldte PKL-UKO-VUS-temadage. For PKL'erne er deltagelse obligatorisk, mens UKO'er og VUS-medarbejdere tilbydes at deltage. Temadagenes formål er at sikre kompetenceudvikling af PKL-kredsen og at give deltagerne mulighed for at sparre med hinanden, netværke og videndele. Hver temadag har to dele: 1) et orienterende møde og 2) et særskilt tema inden for et af emnerne pædagogik, ledelse af uddannelse, forskning i medicinsk uddannelse samt struktur og rammer.

Temadagene har i 2019 haft følgende temaer:

Januar 2019: Kollegial kommunikation og kommunikationstræning i klinikken

På årets første temadag havde vi besøg af professor Jonathan Silverman, Deakin University og Jane Ege Møller, adjunkt, CESU. Det overordnede tema for dagen var kollegial kommunikation, kulturmøder og læge-patientkommunikation og hvordan dette kan trænes i klinikken. God læge-patientkommunikation er en professionel udfordring og blev afspejlet i livlige diskussioner om spørgsmålstyper, brug af fagterminologi, lægejargon og kulturelle forskelle. Emnets kompleksitet blev belyst ved inddragelse af underemner som bl.a. kulturel diversitet, omtale af patienter, kollegialt hierarki, roller og stereotyper samt problemløsning og konstruktiv kommunikation på arbejdspladsen.

Marts 2019: Hovedvejlederfunktionen

Overskriften for temadagen var *Hvordan kan vi optimere hovedvejledernes funktion? Hvilken rolle har PKL'er og UKO'er i dette?* Temadagen var arrangeret af en gruppe af PKL'er og UKO'er. Begreber, historie og formål med uddannelsesvejledning og hovedvejledernes funktion blev afklaret. Der blev sat fokus på KBU-lægenes (læger i klinisk basisuddannelse) udbytte af vejledning, hvordan vejlederkurset for speciallæger er tilrettelagt i dag, og hvordan man sikrer kvalitet i vejlederfunktionen. Der var desuden oplæg om introduktionslægers udbytte af vejlederkursus og hvordan lægerne får omsat kurset til daglig uddannelsespraksis. To uddannelsesansvarlige overlæger (UAO), Marlene Julia Sørensen og Thomas Jakobsen fra hhv. Regionshospitalet Randers og Aalborg Universitetshospital fortalte om deres arbejde med at optimere hovedvejledningen og de skabeloner og strukturer, de benytter i forbindelse med uddannelsesvejledning.

PKL-/PUF-seminar: Mesterlær(l)ing

Det landsdækkende seminar blev arrangeret af Videreuddannelsesregion Syd. På seminaret blev betydningen af begrebet mesterlær(l)ing indkredset. Fokus var på lærlinge og novicers perspektiver på oplæring i praksis og på, hvad de oplever at have brug for, og hvilket ansvar de selv har i en læringsproces. Der var fokus på relationers betydning i læreprocesser, og hvordan man kan arbejde på at skabe gode relationer i sin uddannelsespraksis. Der var oplæg om mesterlæring, "vekseluddannelse" (en "ny" betegnelse for uddannelser der veksler mellem skoleophold og praktik) og talentprogrammer samt om uddannelseskultur, ikke-formaliserede læringssituationer og relation mellem mesterlærer og -lærling.

September 2019: AMEE og færdighedstræning

Dagen blev indledt med oplæg fra årets AMEE-deltagere om indtryk og viden fra konferencen. AMEE-udbyttet var som tidligere år stort og mangfoldigt, og oplæggene havde følgende emner:

- Millennium learners, tærskelbegrebet og -læring
- Empati i lægestanden
- CHAT-teorien (Cultural Historic Activity Theory)
- Interprofessionel læring
- Interprofessionel uddannelse
- Medicinsk uddannelse og økonomi
- Kvalitetskultur, kognition og fejl
- Forandring i praksis

Efterfølgende var temaet færdighedstræning og simulation i VUR-Nord, hvor ledere og personale fra MidtSim og NordSim præsenterede deres arbejdsfelt, de to centre samt hvad simulationsbaseret træning er, og hvordan og hvor det med fordel kan benyttes. Deltagerne i temadagen fik selv mulighed for at arbejde ved og afprøve forskellige stationer, hvor Midt- og NordSim-medarbejdere introducere og guidede deltagerne igennem forskellige former for simulationstræning. Deltagerne havde bl.a. mulighed for at prøve lumbal punktur, anlæggelse af pleuradræn, træne frie luftveje, ultralyd samt teamtræning med debriefing.

November 2019: Uddannelse i et presset sundhedsvæsen

Fokus for novembers temadag var spørgsmålet: *Hvordan kan man skabe udvikling og forbedring i et presset sundhedsvæsen?* Ledende overlæge, ph.d. Marie Storkholm fra Regionshospitalet i Horsens, som har arbejdet videnskabeligt med spørgsmålet om, hvordan man skaber forbedringer for færre omkostninger, og hvordan man kan skabe innovation inden for sundhedsvæsenets rammer, havde organiseret dagen. Deltagerne blev præsenteret for begreber som mentale modeller, immunity to change og ledelse i paradokser. Dagen bød desuden på workshop, hvor deltagerne udarbejdede

personlig gameplanner med henblik på at nytænke mødeindhold og form i de specialespecifikke uddannelsesudvalg.

Forskning og udviklingsprojekter

PKL'erne bidrager på forskellig vis til udviklingen af medicinsk pædagogik gennem såvel forsknings- som kvalitetsudviklingsprojekter. En del PKL'er bidrager med forskning i medicinsk ekspertemner, der ikke er medtaget, da vi i denne rapport vil belyse udvikling og forskning inden for emnet medicinsk pædagogik. For at vurdere omfanget af PKL'ernes forskningsaktivitet er der udarbejdet en publikationsliste på baggrund af registreringer i PURE på hhv. Aarhus Universitet og Aalborg Universitet samt PKL'ernes egne oplysninger i den årlige spørgeskemaundersøgelse (se appendiks 1 og afsnittet "Forskningsaktiviteter og udviklingsprojekter").

PKL'erne fungerer desuden som hhv. hovedvejledere og medvejledere på en række ph.d.-projekter og som vejledere på forskningstræningsprojekter.

Specialespecifikke uddannelsesudvalg

Der er etableret specialespecifikke uddannelsesudvalg i alle specialer og PKL er formand for disse udvalg. Udvalgene består af UAO'er og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL) fra alle specialets afdelinger i VUR-Nord samt den til specialet tilknyttede VUS-medarbejder. Der er blevet afholdt i alt 67 møder i specialespecifikke uddannelsesudvalg i 2019. Alle specialer undtagen 1 har afholdt møder, flere specialer har holdt 2 eller flere møder. Se for en uddybning heraf afsnittet "Transfer: Fra temadag til praksis" i denne rapport, hvor indholdet i disse møder er omtalt.

Besøg på uddannelsesafdelinger

For at varetage PKL-funktionen er det nødvendigt, at PKL har et indgående kendskab til de afdelinger, der er involveret i den lægelige videreuddannelse. PKL'erne har derfor til opgave at besøge de involverede uddannelsesafdelinger med passende mellemrum. Disse besøg på afdelingerne tjener som gensidig information og inspiration og er et oplagt sted for PKL'erne at videreformidle pædagogisk udvikling, initiere udviklingsprojekter eller blot medvirke til løbende kvalitetsudvikling. Besøgene kan desuden være affødt af strukturelle omlægninger i sundhedsvæsenet eller som forberedelse til eller opfølgning på inspektorbesøg.

Undervisning

En vigtig del af PKL'ernes arbejde er formidling af nye regler, rekommandationer og vejledninger fra forskellige instanser nationalt og regionalt. Desuden skal PKL'erne formidle nye pædagogiske tiltag til de kliniske afdelinger/praksis og alle involverede i den lægelige videreuddannelse. Dette gøres naturligvis gennem møder i de specialespecifikke uddannelsesudvalg eller ved besøg på afdelinger, men i høj grad også gennem undervisning, foredrag eller afholdelse af workshops. Alle PKL'er har desuden forskellige undervisningsopgaver i forhold til udvikling af specialet og faget.

Fokus på transfer

Siden 2016 har der været særligt fokus på transfer i PUF. Der er arbejdet målrettet på at sikre, at den viden som PKL opnår på kurser, temadage, konferencer mv., bringes i anvendelse i PKL'ernes arbejde. Den årlige spørgeskemaundersøgelse, der gennemføres som led i monitorering af kvaliteten af den lægelige videreuddannelse i VUR-Nord (se afsnittet "Resultater" og Appendiks 1) stiller spørgsmål om udbytte og om anvendelse af udbytte fra deltagelse i kompetenceudviklende aktiviteter. Udfyldelse af dette spørgeskema skaber således i sig selv en refleksion over udbytte og anvendelse af nyerhvervet viden i det daglige arbejde.

Gennem to år har alle PKL'er deltaget i projektet: "*Transfer fra temadag til praksis*". Dette projekt er beskrevet nærmere i afsnittet "Transfer: Fra temadag til praksis" og i Appendiks 2).

På AMEE-konferencen er der indført fællesmøder efter hver konferencedag. På disse møder skal alle PKL'er, der har fået deres konferencedeltagelse finansieret af PUF-midler, deltage i en times fælles refleksion, hvor dagens indtryk og viden bliver diskuteret i mindre grupper. Desuden skal PKL'erne sende deres indtryk og highlights fra deltagelse i AMEE eller andre konferencer/kurser/aktiviteter

skriftligt til ledende lektor ved hjemkomst fra konferencen. På temadagen i september har AMEE sit eget punkt, og PKL'erne, samt de UKO'er og VUS-medarbejdere, der har deltaget i AMEE, fremlægger udvalgte highlights til inspiration for de, der ikke har kunnet deltage. På samme vis formidler PKL'erne deres udbytte ved deltagelse i andre konferencer eller aktiviteter på efterfølgende temadage.

Resultater

Resultaterne i denne rapport bygger på udvalgte data fra to forskellige undersøgelser:

- 1) Spørgeskemaundersøgelse om PKL'ernes kompetenceudvikling og aktiviteter i 2019. Spørgeskemaundersøgelsen er led i kvalitetsmonitoreringen af den lægelige videreuddannelse i VUR-Nord. Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført januar 2020 og er beskrevet i Appendiks 1
- 2) Projekt *"Transfer fra temadag til praksis"* Transferprojektet er gennemført i perioden 2017-2019 i forbindelse med alle afholdte PKL-temadage i denne periode mhp. at undersøge, hvilket udbytte PKL'erne får med fra temadagene og hvordan/om de omsætter dette i praksis. Projektet er beskrevet i Appendiks 2

I det følgende vil udvalgte resultater fra de to undersøgelser blive præsenteret. Resultater fra PKL'ernes arbejde i og med de specialespecifikke uddannelsesudvalg stammer fra begge datasæt, men præsenteres samlet i afsnittet "Transfer: Fra temadag til praksis", idet dette projekt indeholder en analyse af referater fra møderne i disse udvalg.

PKL'ernes aktiviteter og Faculty development i 2019

Deltagelse i temadage, workshops, kurser og konferencer har til formål at give inspiration og indsigt i pædagogiske emner. De kompetenceudviklende aktiviteter skal desuden bibringe PKL'erne større indsigt i det politiske, organisatoriske og ledelsesmæssige samspil omkring såvel speciallægeuddannelsen som mere generelt i sundhedsvæsenet. Det forventes at PKL'erne anvender denne viden og indsigt i arbejdet med speciallægeuddannelsen i eget speciale /område og på denne måde bidrager til udviklingen i speciallægeuddannelsen i VUR-Nord.

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen om PKL'ernes kompetenceudvikling og aktiviteter i 2019 (se Appendiks 1) præsenteres nedenfor i 5 overordnede temaer: PKL-rollens betydning, Aktiviteter og udbytte af aktiviteter, Besøg på uddannelsesafdelinger, Undervisning i pædagogiske emner samt Forskningsaktiviteter og udviklingsprojekter.

Møderne i de specialespecifikke uddannelsesudvalg behandles i afsnittet: "Transfer: Fra temadag til praksis."

PKL-rollens betydning

Størstedelen af PKL'erne beskriver deres rolle som betydningsfuld og finder arbejdet meningsfuldt. PKL-funktionen giver dem mulighed for at arbejde med faget og gøre en forskel inden for faget og uddannelsen inden for faget. PKL-funktionen bidrager til at sikre kommende speciallægers kompetencer, og samtidig bidrager arbejdet til PKL'ens egen professionelle udvikling:

"Det (at være PKL) har stor betydning (for mig), da det giver mig en legitim platform for at arbejde med lægers postgraduate uddannelse (uddannelsesstillinger), herudover giver PKL funktionen mig også en mulighed for at præge specialets udvikling bredere."

Citat fra PKL

Mange af PKL'erne nævner, at arbejdet er personligt berigende, fordi stillingen som PKL giver mulighed for at arbejde med et område, der er et personligt interessefelt:

"Det giver en legitim mulighed for at arbejde med lægekultur, feedback, psykologisk sikkerhed og kommunikation."

Citat fra PKL

Undersøgelsen viser, at PKL'erne opfatter stillingen som er en oplagt og legitim platform at arbejde ud fra. Den giver mulighed for indflydelse på uddannelsen generelt – og på uddannelsen inden for eget fag, hvilket af mange betragtes som væsentligt for udviklingen af faget. Flere af PKL'erne angiver, at de ikke ville have haft samme mulighed for indflydelse, hvis de ikke var PKL'er. Som PKL kan man påvirke udviklingen af uddannelsen positivt og bidrage til at skabe gode uddannelsesmiljøer. Blandt andet ved at iværksætte og følge op på nye uddannelsesinitiativ:

"Jeg er med til at sikre en speciallægeuddannelse af høj og ensartet kvalitet. Bringe inspiration og nye idéer til uddannelse. Skabe et godt samarbejde og miljø på de forskellige uddannelsessteder."

Citat fra PKL

PKL-stillingen giver adgang til relevante fora, hvor der arbejdes med uddannelse såvel regionalt som på nationalt og internationalt plan – fx specialets uddannelsesudvalg, arbejdet med målbeskrivelser, deltagelse i arbejdsgrupper under Sundhedsstyrelsen etc. Denne adgang ser PKL'erne som en yderligere mulighed for at påvirke retningen i faget og dets uddannelse.

"Som PKL er jeg medlem af uddannelsesudvalget under det videnskabelige selskab, herunder tovholder i arbejdsgruppe, der har udarbejdet ny faglig profil for specialet."

Citat fra PKL

Mange nævner, at det at blive en del af et netværk og deltage i de medfølgende kompetenceudviklende aktiviteter, medvirker til PKL'ens egen personlige og professionelle udvikling. Adgangen til at deltage i temadage, workshops og konferencer giver inspiration og indsigt i pædagogiske emner til gavn for PKL-arbejdet. Men det giver også indsigt i det politiske, organisatoriske og ledelsesmæssige samspil omkring såvel speciallægeuddannelsen som mere generelt i sundhedsvæsenet:

"Det rækker ud over min egen andedam, og det giver mig en indsigt i ting, jeg ellers ikke ville have haft begreb skabt om."

Citat fra PKL

PKL'ernes aktiviteter i 2019

Undersøgelsen viser, at langt de fleste PKL'er deltager i VUR-Nords temadage for PKL'er, UKO'er og VUS-medarbejdere og i de landsdækkende PKL/PUF-seminarer. Derudover deltager PKL'erne i de aktiviteter, der udbydes af DSMU, her såvel årsmøde som workshops og masterclasses. Endelig er den europæiske konference om medicinsk uddannelse – AMEE-konferencen et sted, hvor PKL'erne søger

ny inspiration og viden til arbejdet. Desuden har enkelte PKL'er internationalt samarbejde omkring uddannelse eller forskning i medicinsk uddannelse. En enkelt PKL er i gang med masteruddannelse i medicinsk pædagogik i Dundee. Der udbydes endvidere temadage og seminarer på de enkelte matrikler og i regi af specialeselskaberne. PKL'erne deltager i disse i forskelligt omfang.

Flere angiver, at de selv varetager undervisning, kurser og temadage, ligesom flere deltager i planlægningen af Medicinsk Uddannelseskonference (MUK) 2020.

Mange PKL'er er medlemmer af deres specialers uddannelsesudvalg og deltager i forskellige aktiviteter på landsplan qua dette medlemskab. Specialeselskaberne arrangerer årsmøder og forskellige andre møder om uddannelse, som PKL'erne naturligt enten har været med til at planlægge eller deltager i. Enkelte har beskrevet, hvordan de deltager i revision af målbeskrivelser eller planlægning og/eller afvikling af specialespecifikke kurser eller temadage:

"(Jeg har deltaget i) workshop om målbeskrivelsesændringer, møde om de specialespecifikke kurser og workshop om implementering af KV (kompetencevurdering) i Videreuddannelsesregion Syd."

Citat fra PKL

Nogle beskriver deltagelse i Sundhedsstyrelsens arbejdsgrupper eller deltagelse i inspektorordningen, herunder årsmøde for inspektorer og inspektorkurset.

Enkelte har bidraget til planlægning og gennemførelse af initiativer internationalt:

"Vort speciale har på uddannelsesområdet et europæisk netværk, hvor jeg er dansk deltager ... I dette netværk (er jeg) med til at udvikle kurser for øvrige undervisende læger."

Citat fra PKL

PKL'ernes udbytte af aktiviteter

Mest slående er det, at alle PKL'erne beskriver, hvor vigtigt det er at være en del af et netværk – et fagligt forum, hvor man sammen arbejder med forbedring af den lægelige videreuddannelse. Vel at mærke på tværs af specialer og i en vis udstrækning på tværs af sektorer. PKL'erne ser samarbejdet med PKL'er i andre specialer/tværgående PKL'er som særdeles vigtigt, inspirerende og berigende såvel personligt som fagligt:

"Det er inspirerende at møde og samarbejde med kolleger fra andre specialer, både om uddannelse og mere bredt"

Citat fra PKL

PKL'erne beskriver, hvordan de bruger netværket til sparring med andre PKL'er og for at få andre specialers/PKL'ers/landes perspektiver på problemstillinger i uddannelsesmæssige sammenhænge:

"Det er af særligt udbytte ved fx møder at blive inspireret af andre uddannelsesaktørers erfaringer fra andre specialer."

Citat fra PKL

"Generelt er temadagene meget værdifulde ikke blot pga. af deres faglige indhold, men især også pga. muligheden til at udveksle erfaringer og inspirationer med andre PKL'er."

Citat fra PKL

Langt de fleste PKL'er beskriver hvordan de henter ny viden, gode ideer og inspiration ved at deltage i de forskellige kompetenceudviklende initiativer. Dette gælder såvel temadage som deltagelse på internationale kongresser:

"Specielt AMEE har givet faglige indspark til mit daglige arbejde som PKL."

Citat fra PKL

Begge former for kompetenceudvikling anføres at give et større perspektiv på uddannelsesmæssige problemstillinger og bidrager til, at man som PKL kan være opdateret i sin viden. Samtidig nævnes AMEE som et sted, hvor man kan formidle egne forskningsprojekter.

Videndeling og muligheden for sammen med andre uddannelsesinteresserede at fordybe sig og fokusere på uddannelse en hel dag eller flere dage giver et boost til arbejdet i egen afdeling/eget speciale:

"Temadagene er derudover også meget vigtige for at have tid til at standse op i en travl hverdag og prioritere PKL-funktionen."

Citat fra PKL

Langt de fleste svarer, at de anvender den nye viden fra temadage og konferencer i deres speciale-specifikke uddannelsesudvalg:

"Jeg medbringer fx relevante emner til møderne i uddannelsesudvalget."

Citat fra PKL

Her formidles videre, og der arbejdes med konkrete problemstillinger som fx transfer. Flere angiver, at de har fokus på at videreføre den Faculty development, de selv har gennemgået, til vejledere på egen afdeling og til uddannelsesansvarlige overlæger i eget speciale. Enkelte har på baggrund af specifikke emner fra temadagene iværksat initiativer i eget speciale eller på egen afdeling:

"Min deltagelse i både temadage og AMEE-konferencer har klart givet mig en ballast til fx at være initiativtager til indføring af kompetencekort i målbeskrivelser og til kursusrække med fokus på transfer. Derudover har jeg iværksat simulationstræning som en del af kursusrækken i vores speciale."

Citat fra PKL

En del angiver, at de anvender det lærte i uddannelsen på egen afdeling eller i eget speciale, regionalt og nationalt:

"Det bruges i den daglige omgang med de uddannelsessøgende både lokalt og på de andre afdelinger i uddannelsesregionen - samt landsdækkende under kurser og møder - og især gennem følgegruppen."

Citat fra PKL

Flere PKL'er angiver, at de ledelsesmæssige principper, man lærer som PKL, kan overføres til ledelse i andre sammenhænge – fx som funktionsleder, UAO eller ledende overlæge:

"Den erfaring, jeg har fra mit PKL-job, anvender jeg hyppigt i den ledelsesrolle, jeg også har, i min afdeling som funktionsleder".

Citat fra PKL

Det fremhæves ligeledes, at det at være en del af et fagligt pædagogisk netværk har betydet, at man arbejder på at styrke andre netværk mhp. udvikling og sparring.

PKL'erne anfører, at PKL-arbejdet i høj grad handler om at ændre kultur, og at de derfor synes, det kan være vanskeligt at give konkrete bud på, hvordan de anvender den viden, de opnår ved deltagelse i kompetenceudviklende initiativer. De ovenstående eksempler giver dog et fint billede på helt konkrete forbedringer og tiltag, som er inspireret af deltagelse i Faculty development for PKL'er.

I afsnittet "Udbytte fra temadag" under "Transfer: Fra temadag til praksis" gives flere eksempler på helt konkrete tiltag, som PKL'erne har iværksat efter inspiration fra temadagene.

Besøg på uddannelsesafdelinger

Som led i PKL-funktionen forudsættes, at PKL'en besøger afdelingerne med jævne mellemrum. Af de 37 besvarelser angiver 15 (41 %) at have besøgt to-tre afdelinger, mens 17 (46 %) angiver, at de i 2019 ikke har aflagt besøg på nogen afdelinger.

Fem af besøgene var opfølgninger på inspektorbesøg, tre var foranlediget af uddannelsesproblemer på afdelingen eller problematiske uddannelsesforløb. Resten handlede om planlægning af uddannelsen i afdelingen og på tværs i regionen, inspiration til uddannelsesarbejdet, præsentation af PKL/ny UAO/ny uddannelsesafdeling, vejledernes rolle og funktion, lærings- og kompetencevurderingsmetode, uddannelsesmiljø, uddannelsesorganisering og "status" for uddannelsen på afdelingen kombineret med inspiration.

"Jeg har besøgt 1/3 del af mine uddannelses afdelinger (min intension var dem alle) ..."

Citat fra PKL

Der gives forskellige grunde til ikke at have besøgt afdelinger i 2019, fx at man kender sine afdelinger fra tidligere besøg eller at man ikke har nået at få det planlagt – eller at besøgene er planlagt i 2020.

Undervisning i pædagogiske emner

15 af 37 PKL'er anfører, at de har undervist i pædagogiske emner i 2019. Ikke kun uddannelseslæger, men også speciallæger (vejledere, UKYL'er, UAO'er, PKL'er). De fleste har undervist i forbindelse med møder i de specialespecifikke uddannelsesudvalg eller i forbindelse med uddannelsesrelateret mødeaktivitet på de enkelte hospitaler:

"Jeg har undervist i forbindelse med møde i uddannelsesudvalget og internt på min afdeling."

Citat fra PKL

Særligt for almen medicin og enkelte andre specialer er introduktionskursus/møde med nyansatte uddannelseslæger med fokus på læring, uddannelsesmiljø og kompetencevurdering. Fire PKL'er angiver at undervise på vejlederkurser/tutorkurser/kurser for UAO. Enkelte har holdt oplæg nationalt eller internationalt om pædagogiske emner. De emner, PKL'erne underviser i, spænder vidt. Fx kan nævnes kompetencevurderingsmetoder, god vejledning, vejlederrollen, lægerollen professionelt, kulturelle forskelle og deres betydning for uddannelsen, uddannelsesmiljø, uddannelsesledelse samt karriere og kønsforskelle. 22 af 37 PKL'er angiver, at de ikke har undervist i pædagogiske emner i 2019.

Forskningsaktiviteter og udviklingsprojekter

PKL'erne bidrager på forskellig vis til forskning og udvikling gennem såvel forsknings- som kvalitetsudviklingsprojekter. En del PKL'er bidrager med forskning i medicinsk ekspertemner. Disse er ikke medtaget, da det, vi i denne sammenhæng er interesserede i, er udvikling inden for medicinsk pædagogik. Nedenfor vises den publikationsliste, som er udarbejdet på baggrund af registreringer i PURE på hhv. Aarhus Universitet og Aalborg Universitet samt PKL'ernes egne oplysninger i spørgeskemaet (se Appendix 1). Obs: publikationslisten kan være mangelfuld.

PKL'erne fungerer desuden som hhv. hovedvejledere og medvejledere på en række ph.d.-projekter og som vejledere på forskningstræningsprojekter. Herudover har enkelte beskrevet forskellige igangværende forsknings- og udviklingsprojekter. Ligeledes angiver flere, at de gerne vil bidrage til forskning og udvikling eller gerne vil i gang med forskning i medicinsk uddannelse. 11 af 37 angiver, at de ikke er involveret i hverken forskning eller udviklingsprojekter p.t.

Publikationer

- **Andersen S**, Stentoft D, Emmersen J, Rasmussen S, Birkelund S, **Nøhr, S**. Contention over undergraduate medical curriculum content. *International Journal of Medical Education* 2019; 230-231. <https://doi.org/10.5116/ijme.5de7.7516>
- Andreassen P, **Malling B**. How are formative assessment methods used in the clinical setting? A qualitative study. *International Journal of Medical Education* 2019; 22.11.2020, p. 208-215.
- Bessmann EL, Østergaard HT, Nielsen BU, Russell L, **Paltved C**, Østergaard D, Konge L, Nayahangan LJ. Consensus on technical procedures for simulation-based training in anaesthesiology: A Delphi-based general needs assessment. *Acta Anaesthesiologica Scandinavica* 2019; 63: 720-729.
- Møller JE, **Malling B**. Workplace-based communication skills training in clinical departments: Examining the role of collegial relations through positioning theory. *Medical Teacher* 2019; 41 (3): 309-317
- Gustavsen PH, **Nielsen DG**, **Paltved C**, Konge L, Nayahangan LJ. A national needs assessment study to determine procedures for simulation-based training in cardiology in Denmark. *Scandinavian Cardiovascular Journal* 2019; 53(1):35-41. doi: 10.1080/14017431.2019.1569716. Epub 2019 Feb 18.
- Pedersen K, Bennedsen AB, Rungø B, **Paltved C**, Mørcke AM, Ringsted C, Mors O. Evaluating the effectiveness of video cases to improve patient-centeredness in psychiatry : a quasi-experimental study. *International Journal of Medical Education* 2019; 10: 195-202.
- Poulsen M, Friesgaard KD, Seidenfaden S, **Paltved C**, Nikolajsen L. Educational interventions to improve medical students' knowledge of acute pain management: a randomized study. *Scandinavian Journal of Pain* 2019; 19(3): 619-622.
- **Prins SUH**, Brøndt S, **Malling B**. Implementation of workplace-based assessment in general practice. *Education for Primary Care* 2019; 30 (2): 133-144.
- Rölfling JD, Nørskov JK, **Paltved C**, Konge L, Andersen SAW. Failure affects subjective estimates of cognitive load through a negative carry-over effect in virtual reality simulation of hip fracture surgery. *BMC Advances in simulation* 2019; 4(26). doi: 10.1186/s41077-019-0114-9
- Thim S, Henriksen TB, Laursen H, **Paltved C**, Lindhard MS. Simulation-based team training in emergency pediatrics and neonatology – a systematic review. PROSPERO. 2019 [cited 2019 Sep 17]. Available from: https://www.crd.york.ac.uk/prospero/display_record.php?ID=CRD42019128213

Artikler under review, januar 2020

- Johansson N, **Nøhr SB**, Stentoft D. A scoping review of how the relation between problem-based learning and professional identity development is represented in the research field of medical education? Indsendt til *Academic Medicine* under review

- Klitgaard TL, Stentoft D, **Skipper M**, Grønkjær M, **Nøhr SB**. Struggling to fit the white coat; the role of contextual factors within a hospital organisation. An ethnographic study on the first months as newly graduated doctors. Indsendt til Advances in Health Sciences Education - under review
- **Malling B**, DeLasson L, Just E, Stegeager N. How group-coaching contributes to organisational understanding among newly graduated doctors. Indsendt til BMC Medical Education – under review.
- Pedersen K, Morcke AM, **Paltved C**, Mors O, Ringsted C. How video cases in preparatory teaching influence students' approaches to patients in psychiatric clerkship. A qualitative study. Indsendt til BMC Medical Education – under review.
- Thim S, Nayahangan LJ, **Paltved C**, Jensen, RD, Konge L, Hertel T, **Balslev T**. Identifying and prioritizing technical procedures for a simulation-based curriculum in paediatrics: A Delphi-based general needs assessment". Indsendt til ACTA Paediatrica – under review

Bogkapitler

- Holzkecht B, Schønheyder HC, Greve T, Møller JK, Schønning K, Johansen HK, **Thomsen MK**. Speciallægeuddannelsen: fra reform til kontinuerlig udvikling. Kapitel i DSKM - Dansk Selskab for Klinisk Mikrobiologi 1969-2019. red. / Nørskov-Lauritsen N, Kolmos HJ. Odense : Syddansk Universitetsforlag, 2019. s. 20-30. Publikation: Bidrag til bog/antologi/rapport/proceeding. ISBN 978 87 408 3242 6

Rapporter

- Andreassen P, **Malling B**. (2019). Fra vejledningskursus til daglig klinisk praksis. En forskningsbaseret evalueringsrapport om vejledningskurset for læger i introduktionsuddannelsen i Videreuddannelsesregion Nord – med særligt fokus på projektdagen
- Møller JE, **Malling B**. (2019). Klinisk kommunikationstræning for hospitalslæger – udvikling af et uddannelseskoncept. Forskningsrapport. Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser, Aarhus Universitet.
- **Nøhr, S.**, Gjessing, S. L., Klitgaard, T. L., Christensen, L. H. (red.) (2019). 3-timersrapporten 2018: Vindende om den lægelige videreuddannelse på Aalborg Universitetshospital. Aalborg

Poster/foredrag nationalt

- Eriksen G, Bjørg G, **Malling B**. Hvad er der brug for? Uddannelsesansvarlige overlægers lederkompetencer – en behovsanalyse baseret på strukturerede kommentarer fra 360°'s feedback. Poster, DSMU 2019
- **Husted A**. Spørgeskemaundersøgelse af kompetencevurdering blandt kirurgiske HU-læger, der følger den nye målbeskrivelse. Spørgeskemaet blev udsendt ifm. DKS årsmøde, hvor der blev holdt foredrag om Kirurgisk Uddannelse i Danmark
- **Husted A**. DKS årsmøde, foredrag. Behov for simulation i kirurgi

- **Lücke, A** et al. Uddannelseslæger erstatter bøger med 1'er og 0'er. Poster, DSMU, 2019
- Schram A, **Paltved C**, Jensen H, Kjærgaard-Andersen G, Kristensen S. Building a Culture of Safety Experiences from an in Situ Simulation Instructor Program. Poster, DSMU meeting 2019, Copenhagen.
- **Storm H**, Larsen B, Nielsen RB, Johansen RF, **Malling B**. Fælles kompetenceevaluering af yngre læger i intern medicin er en løftestang til Læring. Poster, DSMU, 2019
- **Sørensen A**, Andreassen P, Møller MK, **Malling B**. Succes eller ej for KBU-læger i uddannelsesvejledningen? Poster, DSMU 2019

Poster/foredrag internationalt

- **Green C** et al. Tværfaglig kompetencevurdering af KBU'ere i akutmodtagelsen. Oral presentation, AMEE, Wien 2019.
- Eriksen G, Bjørg G, **Malling B**. What is actually needed? Using narrative comments from multi-source feedback to inform Faculty Development among educational leaders in clinical departments. Oral presentation. Faculty Development Conference - Ottawa 2019
- Pedersen K, Mørcke AM, **Paltved C**, Mors O, Ringsted C. A liminal perspective on a virtual patients influence on medical students patient approaches 2019. Abstract/poster, AMEE, Wien 2019.
- Rölfling JD, **Paltved C**. HipSim - Evidence Based Simulation Of Hip Fracture Surgery". Oral presentation, 20th EFORT Congress, Lissabon, Portugal.
- Rölfling JD, **Paltved C**. Transfer Of Technical Skills Within Different Hip Fracture Procedure. Poster, 20th EFFORT Congress, Lissabon, Portugal.
- Schram A, **Paltved C**, Jensen H, Kjærgaard-Andersen G, Kristensen S. Building a Culture of Safety Experiences from an in Situ Simulation Instructor Program . Oral presentation/poster, 5th NASCE scientific meeting, Stockholm, Sweden.
- **Storm H**, Larsen B, Nielsen RB, **Malling B**. Group assessment of junior doctor's skills in internal medicine fosters learning for all the attending doctors in the department. Poster AMEE, Wien 2019
- **Sørensen A**, Andreassen P, Møller MK, **Malling B**. What works and what doesn't in appraisal meetings? Oral presentation. Faculty Development Conference - Ottawa 2019
- **Sørensen A**, Møller MK, Andreassen P, **Malling B**. The more the merrier? Does time spent on appraisal meetings in postgraduate medical education make a difference? Poster AMEE, Wien 2019

Workshop international

- **Maagaard R** et al., Nordic specialist training programs for GP, Workshop at Nordic Congress for General Practice, Aalborg, 19.6.2019
- Møller JE, Kiesling C, Noelle JP, **Malling B**, The (Forgotten) Art of Receiving Feedback on Communication Skills Workshop EACH forum on Health Care Communication, Leiden, 2019

Transfer: Fra temadag til praksis

I det efterfølgende vil udvalgte resultater fra projektet: "*Fra temadag til praksis*" blive beskrevet. Selve projektet er beskrevet i Appendiks 2.

Transferprojektet har været en fast del af temadagene fra marts 2017 til marts 2019 og delresultater er løbende blevet præsenteret på temadagene. De samlede resultater fra projektet blev præsenteret på temadagen d. 27. november 2019. Data er dels selvrapporterede data fra PKL'erne, dels analyse af indhold/temaer i referaterne fra de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder afholdt i projektperioden. I alt blev der i afholdt 67 specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder, heraf har 61 referater været tilgængelige for analyse.

Resultaterne beskrives under hovedoverskrifterne: PKL'ernes udbytte af temadage; Målsætninger; Faktisk handling (success med målsætninger) samt Transfer fra PKL-UKO-VUS-temadagene.

Udbytte fra temadag

Se også afsnittet "PKL'ernes udbytte af aktiviteter".

"Der var networking på tværs af specialerne. Jeg fik gode råd af mine PKL-kollegaer. Jeg fik kontakt og fik snakket med min kontaktperson i VUS. Fagligt var der mange forskellige emner på spil (...)"

Citat fra PKL

Som det ses af ovennævnte citat fra transferprojektet fylder sparring og netværk på tværs af PKL'erne, UKO'erne og VUS-medarbejderne meget på temadagene for PKL'erne. Temadagene er en unik platform for videndeling for PKL'erne.

Nedenstående boks viser PKL'ernes besvarelser på spørgsmålene: *Hvad tager du med dig hjem efter temadagen?* og *Hvilke pointer fra dagen kan du bruge?* Boksen gengiver de ord, der hyppigst blev nævnt af PKL'erne (i prioriteret rækkefølge):

- sparring
- nye redskaber
- bevidsthed
- idéudvikling
- netværk
- fremme af diskussion og nysgerrighed
- udvalgte redskaber til brug på afdeling

I tabellen nedenfor vises eksempler på konkret viden/udbytte, som det er beskrevet af PKL'erne i transferprojektet. Listen er ikke prioriteret.

UDBYTTE
Viden om transfer-begrebet, hvordan det bruges i praksis og bevidsthed om ikke at spille viden fra kurser, konferencer m.m.
Viden om de generelle kurser, revidering af disse, indhold
Sparring med kolleger, networking, videndeling, opdatering på uddannelses- og driftsfronten fra kolleger
Overvejelser og læring om PKL-funktionen, nyt fokus på PKL-rollen
Kvalitet i medicinsk uddannelse og evaluer.dk, nuancering af kvalitetsmonitorering, værktøjer til arbejdet med kvalitet
Input fra AMEE-konferencen, konkrete redskaber og læring fra AMEE-oplæg
Konkret og visuel inspiration
Viden om nye teknologier og værktøjer, Educational IT-værktøjer som fx Student Response Systems og inspiration til at bruge dem
Metoder til idégenerering og problemløsning
Rolle og positionering ift. mødeledelse
Inspiration til ændring af introduktionsprogram
Drøftelse af lægerollen, fremtidens læge – kvaliteter og kompetencer, etik og moral
Kommunikation mellem læge-patient, kollegial kommunikation, kultur, konkrete redskaber fx tal-king stick, kommunikationstræning, feedback

Tabel 2: Eksempler på PKL'ernes udbytte fra PKL-UKO-VUS-temadagene 2017-19 (i ikke prioriteret rækkefølge).

PKL'ernes udbytte fra temadagene er mangefacetteret og spænder fra helt konkrete redskaber og teorier om et konkret tema som fx transfer, der har fyldt meget på temadagene, til drøftelser af lægerollen og sparring med kolleger. Sidstnævnte er mere diffuse og sværere overførbare emner, der dog formentlig medvirker til at give PKL'erne en bevidsthed om pædagogiske og ledelsesmæssige aspekter af deres funktion og rolle som PKL'er.

Målsætning

Som afslutning på temadagen blev PKL'erne bedt om at sætte mål for, hvordan de ville anvende deres udbytte fra temadagen i praksis. Dette ved at besvare spørgsmålene: *Og hva' så? Hvad går du hjem og gør nu? Hvad ønsker du at opnå? samt Hvordan vil du som PKL konkret arbejde med dagens problemstilling i dit speciale/på dit område?*

Udvalgte svar vises i nedenstående tabel. Listen er ikke prioriteret.

HVAD ER DIN MÅLSÆTNING?
Viderebringe transfer til specialespecifikke kurser
Transfer på dagsorden til specialespecifikt uddannelsesudvalg, fokus på transfer i egen afdeling, drøfte med afdelingsledelse, UAO'er og UKO'er, fokus på de uddannelsessøgende
Foreslå kvalitetsmåling i afdeling, diskussion af kvalitet på specialespecifikt uddannelsesudvalgs-møde, arbejde med kompetencevurderingsredskaber, vælge metoder til kvalitetsmåling, bruge evaluer.dk
Etablere PKL-netværk, sparringsbørs
Undersøge hvordan man kan bruge IT-redskaber i hverdagen, implementere IT-redskaber bl.a. til at oprette forum/idébank
Arbejde med bevidsthed om egne og andres fordomme
Prioritere at deltage i AMEE-konference
Drøfte generelle kurser og indhold samt fremtidens lægerolle i specialespecifikt uddannelsesudvalg
Undersøge hvordan man kan søsætte kommunikationsinitiativer i afdeling, feedback, fokus på udenlandske læger, invitere kommunikationsunderviser til afdeling, se på målbeskrivelser ift. kommunikation, finde tid og lejlighed til at fokusere på kommunikative færdigheder, forsøge at påvirke kolleger til at være opmærksomme på læge-patient- kommunikation, opfordre kolleger til deltagelse i kommunikationskursus, opmærksomhed på empati, konflikter, respekt
Reflektere over tema, fortælle om temadagen til næste specialespecifikke uddannelsesudvalg, egen opmærksomhed på tema

Tabel 3: Konkrete eksempler på PKL'ernes målsætninger for deres arbejde med lægelig videreuddannelse sat i relation til temadagenes emner (ikke prioriteret rækkefølge).

Ikke overraskende smitter PKL'ernes udbytte af på målsætningerne. Formidling af temadagenes emner på de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder nævnes af næsten alle PKL'er som en af PKL'ernes målsætninger, og det gælder både muligheden for at drøfte et emne under eventuelt, sætte det på dagsordenen som hovedtema eller referere fra en temadag.

Herudover har flere PKL'er intentioner om at tage temadagenes indhold med i deres hverdag bl.a. i form af øget bevidsthed og refleksion om fx mere hensigtsmæssig kommunikation eller undersøgelse af, hvordan et givent redskab kan benyttes.

Selv om formidling via de specialespecifikke uddannelsesudvalg er i fokus i PKL'ernes målsætninger nævner 55 % også formidling til andre fora i deres målsætning. Endvidere nævner et flertal af PKL'erne at de vil anvende deres udbytte fra temadagen i uddannelsesarbejdet i egen afdeling, ved morgenkonference eller de sætter mindre konkrete mål som bevidstgørelse og refleksion.

Faktisk handling

Cirka en måned før hver temadag besvarede PKL'erne i et elektronisk spørgeskema følgende spørgsmål: *Er du nået i mål med din målsætning?* hvortil PKL'erne havde mulighed for at svare "nej", "ja, helt" eller "ja, delvist".

Succeserne med målsætningerne fordeler sig som følger. Listen er ikke prioriteret.

HVAD ER LYKKEDES? HELT ELLER DELVIST
Koordinering og langtidspanlægning mht. evalueringer
Har drøftet transfer på specialespecifikt uddannelsesudvalgsmøde og i egen afdeling, tilegnet mig mere viden om transfer, har implementeret oplæg fra læger der har deltaget i kursus/konference
Arbejder på at blive mere sikker og tryk i PKL-funktionen
Pilotteste kompetencevurderingsmetoder og implementere dem i kurser for uddannelses- og tutorlæger
Etablering af konferencer med erfaringsudveksling
Fokus i hverdagen, bidrag til tanker og forståelse, generel opmærksomhed på temaet, fokus på at prioritere i PKL-arbejdet
Har brugt IT-redskaber, tryghed i brug af IT-værktøjer, har øvet mig i IT-system, har informeret kolleger om IT-redskaber og hvordan de kan bruges, planlagt tema om Educational IT til specialespecifikt uddannelsesudvalg
Har foreslået koncept for kvalitetssikring af uddannelse
Undersøger mulighed for at bruge metoder til deltageraktivering ifm. møder, planlagt forandringsledelses-workshops for YL (yngre læger), har øget deltagerinvolvering på møder i afdeling
Deltager i arbejde med revidering af specialespecifikke kurser
Har brugt kommunikationsredskaber, fx talking stick til møder og i hverdagen, har bevidsthed om kommunikationsformer, har øget fokus på kommunikation i hverdag, har lavet temadag om kommunikation i egen afdeling, at fremhæve og prioritere kommunikation som kernekompetence, at spørge mere undersøgende til kolleger/patienter, samler litteratur mhp. indlæg om kommunikation og feedback til specialespecifikt uddannelsesudvalg, tema drøftet i afdeling ifm. inspektorbesøg

Tabel 4: Eksempler på tiltag hvor PKL'erne er lykkedes helt eller delvist med at gennemføre deres målsætninger (ikke prioriteret rækkefølge).

74 % af PKL'erne har svaret, at de er lykkedes helt eller delvist med deres målsætning fra gang til gang.

Formidling til de specialespecifikke uddannelsesudvalg var for de fleste PKL'er en højt prioriteret målsætning. Nedenfor præsenteres to konkrete eksempler på, hvordan temadagenes indhold fra hhv. marts 2019 (hovedvejlederfunktionen) og januar 2019 (kommunikation) blev omsat til konkrete dagsordenspunkter på specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder. Emnerne blev diskuteret ud fra oplæg fra enten PKL/UKO eller ved at ekstern oplægsholder blev inviteret med til mødet.

Tema: Hovedvejlederfunktionen: Udnyttes den optimalt? Hvordan kan vi styrke den?

DET INDSTILLES,

at udvalget drøfter om hovedvejlederfunktionen udnyttes optimalt og hvordan funktionen kan styrkes.

Sagsfremstilling

På PKL-UKO-VUS dagen var hovedvejleder funktionen sat på dagsordenen som det overordnede tema.
[REDACTED] giver referat af mødet for denne temadag.
Vedhæftet findes referatet fra temadagen.

Figur 2: Udklip fra referat fra specialespecifikt uddannelsesudvalgsmøde i 2019. Angivne navne i udklippet er fjernet af anonymitetshensyn.

Sagsfremstilling

har foretaget et antal videobaserede feedback-seancer. præsenterer på mødet erfaringerne fra dette. Derudover kommer Lektor Jane Ege Møller fra Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser (CESU) med et oplæg vedrørende patientkommunikation i teori og praksis. På baggrund af de to oplæg drøftes, hvorledes vi kan bruge principperne i den daglige uddannelse ift. patientkommunikation.

BESLUTNING

indledte og præsenterede Jane Ege Møller.

Jane Ege Møller gav et workshop vedr. kommunikation med udgangspunkt i, hvorledes vi kan uddanne og udvikle uddannelseslægers ift. kommunikation herunder patientkommunikation.

Jane fortalte bl.a. om et kommunikationsprojekt på en række afdelinger på AUH, herunder Øjenafdelingen, hvor uddannelseslæge og speciallæge optager konsultationer og efterfølgende giver gruppefeedback.

Generelt viser projektet, at der er stor tilfredshed med projektet, men at det er meget grænseoverskridende og kan være svært at fastholde i en klinisk hverdag, der er presset af produktion.

Figur 3: Udklip fra referat fra specialespecifikt uddannelsesudvalgsmøde i 2019. Angivne navne i udklipet er fjernet af anonymitetshensyn.

I transferprojektet blev indholdet i referaterne fra de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder i perioden 2017-19 sammenholdt med PKL'ernes svar på, hvad de ville tage med fra temadagene til uddannelsesudvalgsmøderne. Dette gav et billede af, hvorvidt PKL'erne lykkedes med deres målsætninger om at videreformidle emner fra temadage til specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder (transfer). Hvis et tema, information etc. fra en PKL-temadag eksplicit optræder i et referat fra et uddannelsesudvalgsmøde, tolkes dette som transfer. Resultaterne viser, at der i gennemsnit forekommer transfer på 36 % af de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder. Gennem projektperioden ses en faldende tendens, idet transfer forekom på 48 % af møderne; i 2018 på 27 % i 2018 og i 2019 på 33 % af møderne. Der forekommer således en betydelig transfer fra temadagene til de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder. Transfer forekommer også selv om den enkelte PKL ikke har haft det som eksplicit målsætning at formidle temadagens indhold til det specialespecifikke uddannelsesudvalg. Omvendt har kun 9 % af PKL'erne haft en målsætning om at tage indhold og viden fra temadagene med til deres specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøde, uden at dette kan genfindes i referaterne fra møderne.

Transfer – forhindringer for at nå målsætning

Det er dog ikke alle målsætninger, der er nået for PKL'erne, når det handler om at skabe transfer mellem PKL-UKO-VUS-temadag og PKL'ernes hverdag og arbejdet med uddannelsen. De PKL'er, der havde svaret, at de ikke var nået i mål, fik tillægsspørgsmålet *Hvad er årsagen til, at du ikke nåede i mål med målsætningen?* Sidstnævnte gruppe blev desuden spurgt, hvilke dele, de var lykkedes med (svarene på dette er medtaget i ovenstående tabel 5 – *Hvad er lykkedes?*).

Som det ses i nedenstående tabel, er tid (i forskellig betydning) en medvirkende faktor, når det gælder forhindringer for at nå sin målsætning. Svarene fordeler sig som nedenstående. Listen er ikke prioriteret.

FORHINDRINGER FOR AT NÅ MÅLSÆTNING
Der har ikke været kurser at afprøve tema på, mangler konkret situation til afprøvning, har ikke følt behov for at afprøve
Det tager tid at implementere, er kompliceret
Tidspres og manglende permanent fokus og prioritering
Bliver man nogensinde færdig?
Planlagt til at drøfte tema på næste specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøde
Har været for ambitiøs med målsætning(er)
Der har været for kort tid siden temadagen til at mål er nået
Målsætning kræver mere tid og flere besøg i afdelinger
Udflytning, drift og personalemæssige forhold har taget fokus
Tidspres, mønstre, vaner og "plejer"
Har glemt målsætning

Tabel 5: PKL'ernes nævnte forhindringer for at nå deres målsætninger med udbytte fra PKL-UKO-VUS-temadagene 2017-19 (ikke prioriteret rækkefølge).

En række benspænd og udfordringer går igen i respondenternes svar på, hvorfor målsætninger ikke nås:

- Implementering tager tid alt afhængigt af målsætning og tema. Kvalitetssikring og EDU-IT-værktøjer er forskellige temaer, der kræver forskellige tidshorisonter ift. implementering.
- Målsætningerne er forskellige mht. målbarhed – nogle PKL'er har som mål at blive mere bevidste og reflektere, andre at afprøve, bruge og implementere.
- Mht. transfer til de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder er det relevant, at udvalgs-møderne ikke ligger i direkte forlængelse af temadagene. Temadagsindholdet bliver glemt, undladt til fordel for andet og mere presserende emner etc.

Udbytte af transferøvelsen på PKL-UKO-VUS-temadagene

I projektperioden har der været en faldende respondentrate. Fra en respondentrate på 78,6 % ved første gennemløb i 2017 til 51 % i sidste gennemløb i 2019.

I forbindelse med spørgeskemaundersøgelsen om PKL'ernes aktiviteter besvarede PKL'erne følgende

supplerende spørgsmål: *Hvilken mening giver transferøvelsen for dig? Bruger du den til noget – gør det en forskel om vi gennemfører øvelsen?*

Meningerne ift. udbytte er delte. Cirka halvdelen af PKL'erne mener, at øvelsen har haft en positiv effekt. Det beskrives, at man har været tvunget til at blive konkret i, hvad man har fået ud af temadagene, og hvad man vil bruge det til i sit arbejde som PKL:

"Ja - jeg mener at refleksion på forventninger og efterfølgende på indfrie forventninger og anvendelse klart øger min egen transfer af viden til praksis."

Citat fra PKL

De, som har angivet, at de har udbytte af at være tvunget til at reflektere mener, at transfer er vigtigt og at det er med til at skærpe fokus og opmærksomhed på temadagene samt sætte emnerne fra temadagene i kontekst.

Nogle skriver, at det ikke har været helt nemt at blive konkret, og at nogen af de emner, som temadagene byder på, er svære at omsætte til praktisk handling umiddelbart:

"Det kommer meget an på temaet om det giver mening (om det er et emne der direkte kan omsættes til noget praktisk anvendeligt)."

Citat fra PKL

Men samtidig binder øvelsen temadagene sammen, og det man har noteret ned kan tjene som inspirationskatalog. Flere angiver, at de vil fortsætte med transferøvelsen selv – og at de har anvendt princippet i andre sammenhænge:

"Transfer er altid meget vigtig og svært for mange – alle tiltag, som kan understøtte transfer er ønskværdige."

Citat fra PKL

Den anden halvdel mener, det har været spild af tid og ikke har gjort nogen forskel for dem:

"Giver ikke den store mening for mig. Tror ikke det gør en forskel at gennemføre den."

Citat fra PKL

VUS-medarbejderne – en del af den Pædagogisk Udviklende Funktion

VUS-medarbejderne er vigtige aktører i arbejdet med at forbedre den lægelige videreuddannelse, og samarbejdet mellem både PKL, UKO og VUS-medarbejdere beskrives af VUS-medarbejderne som særdeles vigtigt, inspirerende og berigende såvel personligt som fagligt. For VUS-medarbejderne er deltagelse i bl.a. temadage og landsmøde en mulighed for at netværke og få indsigt i sundhedsvæsenet og den dagligdag, videreuddannelsen udspiller sig i. For VUS-medarbejderne giver deltagelse mulighed for at skabe en fælles referenceramme og få kendskab til andres perspektiver på uddannelsesopgaven. Selvom VUS-medarbejderne angiver, at det er vanskeligt at pege specifikt på, hvordan de i samarbejde med PKL'erne har anvendt inspirationen og den nye viden, de får fra bl.a. temadagene, giver resultaterne i denne rapport et vidnesbyrd om, at deltagerne har opnået ny viden og indsigt, som har påvirket deres arbejde med uddannelsen i positiv retning.

VUS-medarbejderne har en anden funktion end PKL'erne, og de deltager derfor i kompetenceudviklende aktiviteter, der ikke umiddelbart er relevante for PKL'er – men som samlet set indgår i kompetenceudviklingen i PUF. Da VUS-medarbejderne er en del af PUF, besvarer de også spørgeskemaet vedrørende aktiviteter som en del af kvalitetsmonitoreringen i PUF. I det følgende præsenteres resultater fra VUS-medarbejdernes besvarelser om deltagelse i og udbytte af aktiviteter i 2019.

VUS-medarbejdernes kompetenceudviklende aktiviteter 2019

Kompetenceudviklende aktiviteter	Formål og udbytte
AMEE-konference	At lære om klinisk uddannelse i bredere perspektiv. Netværksdannelse. Inspiration til mulig forskning samt viden om teori og forskning
SVADA (sammenslutningen af de tre videreuddannelsessekretariater i Danmark)	Fælles seminar for sekretariaterne. Formålet er netværk og sparring omkring konkret sagsbehandling
PKL-UKO-VUS-temadage	Bredt kendskab til valgte emner, temaer og teorier. Netværksdannelse. Særligt nævnes temaet "design af næste møde i det specialespecifikke uddannelsesudvalg" og Marie Storkholms workshop (temadag d. 27. november 2019) som særligt givende
Kursus i referatskrivning	At skrive gode referater fra møder i det specialespecifikke uddannelsesudvalg. Fint udbytte
Apollo (afklaringsforløb for lederaspiranter i Region Midtjylland)	Selvindsigt. Afklaring ift. videre karriereveje

DSMU-årsmøde	Medicinsk uddannelse. Mere viden om muligheder og faldgruber. Chris Watlings oplæg fremhæves som særligt givende
Prognose- og Dimensioneringsudvalg	Repræsentativ opgave
Særlige hensyn i KBU	Faste møder med SST
Møder vedr. evaluer.dk	Møder mhp. udvikling af system
Tværregionalt specialeuddannelsesudvalgs-møde	
Erfamøde med øvrige regioner om almen medicin. Temaer var ansættelsesrunder, udvidelser og rekruttering, generel administration af specialet.	Udveksling af erfaringer med forskellige arbejdsgange, som kan gøre det daglige arbejde mere effektivt

Tabel 6: VUS-medarbejdernes kompetenceudviklende aktiviteter og aktiviteter vedr. videreuddannelse af læger i 2019 samt formål hermed og udbytte heraf.

Fra VUS-medarbejdernes perspektiv er den fælles referenceramme og det kendskab til PKL'ernes og UKO'ernes arbejdsfelt, som opnås ved deltagelse i fx temadagene, væsentlig for deres daglige arbejde. De arbejder desuden sammen med PKL'erne om at få temaerne på dagsordenen i de specialespecifikke uddannelsesudvalg. Særligt en workshop om indhold til det kommende uddannelsesudvalgsmøde på PKL-UKO-VUS-temadagen i november 2019 bliver nævnt som specielt brugbar for flere af VUS-medarbejderne, og det afspejledes i dagsordener til kommende møder.

De aktiviteter, VUS-medarbejderne har deltaget i, har givet dem viden om udfordringer med uddannelse i den kliniske hverdag og i et presset sundhedsvæsen generelt, som de ellers ikke ville få. Via aktiviteterne opnås perspektiver på, hvordan der kan arbejdes med uddannelse, læring og udvikling i sundhedsvæsenet, og de er samtidig fremmende for netværksdannelsen. AMEE-konferencen giver inspiration både internt på kontoret og til de specialespecifikke uddannelsesudvalg og samarbejdet med PKL'erne. Desuden får VUS-medarbejderne viden om uddannelse i et bredere og internationalt perspektiv.

Flere af VUS-medarbejderne beskriver situationer, hvor de konkret har omsat viden og redskaber fra de aktiviteter, der har deltaget i, og her nævnes bl.a. en afprøvning af Pecha Kucha-metoden til præsentation og opnåelse af læring om den enkelte samarbejdspartner, PKL'en. Det opleves desuden som udbytterigt, når temadagene fx bidrager med konkrete værktøjer eller begreber, der kan anvendes i arbejdet på en meningsfuld måde. Det er værktøjer, der bidrager til enten tidsbesparelse, struktur, refleksion eller giver et mere nuanceret billede af en problemstilling.

Rapportens relation til Kvalitetsmodellen i VUR-Nord

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen indgår i kvalitetsmonitoreringen af den lægelige videreuddannelse i VUR-Nord i forhold til 1) PKL'ernes kompetenceudvikling; 2) Specialespecifikke uddannelsesudvalg og 3) Forskning og udvikling. Denne rapport kan således tjene som delvis afrapportering af disse parametre. I Appendiks 3 er relation mellem denne rapport og kvalitetsmonitoreringen af den lægelige videreuddannelse nærmere beskrevet.

Perspektivering

Denne rapport viser, at det er vigtigt at bevare PKL'ernes muligheder for kompetenceudvikling, og den viser hvor stor betydning det har for PKL'erne at skabe relationer og være en del af et netværk – et fagligt forum, hvor de sammen arbejder med forbedring af den lægelige videreuddannelse. Vel at mærke på tværs af specialer og i en vis udstrækning på tværs af sektorer. Samarbejdet med PKL'er i andre specialer/tværgående PKL'er, UKO'er og VUS-medarbejdere beskrives som inspirerende og berigende såvel personligt som fagligt.

Især temadagene og landsmødet giver mulighed for sparring med andre PKL'er og mulighed for at få andre specialers/PKL'ers/UKO'ers/regioners perspektiv på problemstillinger i uddannelsesmæssige sammenhænge. For flere VUS-medarbejdere er netværket med til at give indsigt i sundhedsvæsenet og den dagligdag, som videreuddannelsen skal udspille sig i. Endvidere giver deltagelse mulighed for at skabe en fælles referenceramme og få kendskab til andres arbejdsfelt og perspektiver. Deltagelse på nationale og internationale kongresser giver et større perspektiv på uddannelsesmæssige problemstillinger, som er værdifulde i PKL'ernes daglige arbejde.

Alle deltagere henter således viden, gode ideer og inspiration ved at deltage i de forskellige kompetenceudviklende initiativer.

Transferprojektet viser, at formaliseret og "tvungen" refleksion over kompetenceudviklende initiativer for nogen fører til større udbytte af disse initiativer – men det viser også, at ikke alle har udbytte svarende til den tid, der medgår til denne "tvungne" refleksion. Projektet viser, at der i projektperioden kom større fokus på emnet transfer, idet en meget stor del af PKL'erne videreformidlede transferbegrebet og anvendte det i praksis i egen tilrettelæggelse af undervisning m.m. Projektet videreføres ikke i den form, det havde – men der vil fortsat være indarbejdet seancer på temadagene til refleksion over dagens udbytte. Den endelige form vil afhænge af løbende evalueringer.

For fortsat at holde fokus på transfer fra temadagene kunne man etablere en praksis, hvor temadagenes emner automatisk blev dagsordensat på kommende uddannelsesudvalgsmøder.

De løbende tilbagemeldinger i forbindelse med transferprojektet åbnede muligheder for at diskutere de enkelte temadage og deres indhold. Undersøgelsen peger på et behov for en drøftelse af tema-

dagenes indhold og form. Der er generel enighed om, at temadagene skal bidrage med noget, deltagerne ikke kan få andre steder. De fleste finder, at temadagene er et velkomment indspark til PKL'ernes arbejde og at fokus fortsat skal være på uddannelsesinspiration.

PKL'ernes besvarelse af spørgeskemaundersøgelsen viser vigtigheden af at bevare muligheden for netværksdannelse og sparring gennem afholdelse af en form for temadage – men måske skal andre formater overvejes fx dannelse af erfagrunder, differentierede workshops på temadagene, styrede diskussionsgrupper m.m. For nye PKL'er nævnes muligheden for at etablere en form for mentorordning. Endelig nævner flere, at der mangler en håndbog for PKL'er.

Analysen af refleksioner før og efter temadagen har vist, at et fremtidigt emne for en temadag kunne være, hvordan man arbejder med målsætninger. Målsætninger der er ambitiøse, men realistiske, og målsætninger, der er tilstrækkeligt klare og konkrete.

Arbejdet med udarbejdelse af denne rapport har vist, at det var vanskeligt at "finde" dagsordener og referater fra de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder, fordi de bliver udsendt ad forskellige kanaler. Det er målsætningen, at disse distribueres og journaliseres i samme system.

Anbefalinger

1. PKL-funktionen er vigtig og bør bevares som en central funktion i udviklingen og driften af den lægelige videreuddannelse
2. Der er behov for at styrke PKL-funktionen og opprioritere PKL's uddannelsesopgave i de kliniske enheder, gerne i et tværfagligt perspektiv
3. PUF bør fortsat udbyde kompetenceudviklende aktiviteter for PKL'er for at bevare og udvikle den lægelige videreuddannelse, men der er behov for undersøge om de kompetenceudviklende aktiviteter, der udbydes, har den rette form og det rette indhold. Desuden er der behov for at overveje, hvilken plads tværfaglige aktiviteter skal have fremadrettet
4. PKL-opgaven er en ledelsesopgave. Der skal derfor være fokus på kompetenceudviklende aktiviteter indenfor såvel ledelse, som pædagogik og forskning/udvikling af medicinsk uddannelse
5. De kompetenceudviklende aktiviteter skal fortsat have fokus på relationer, netværksdannelse og mulighed for sparring i PKL-gruppen og med relevante samarbejdspartnere lokalt, nationalt og internationalt
6. De kompetenceudviklende aktiviteter kan med fordel fortsat udbydes til relevante samarbejdspartnere som UKO'er og VUS-medarbejdere og eventuelt i et vist omfang udbygges med et mere tværfagligt perspektiv
7. Det store udbytte af deltagelse i nationale og internationale kompetenceudviklende aktiviteter retfærdiggør en fortsat investering i denne del af kompetenceudviklingen
8. Der skal fortsat være stort fokus på transfer – herunder fokus på den formidling, PKL'erne forventes at varetage til specialet/området og til egen afdeling
9. Forskning og kvalitetsudvikling skal understøttes økonomisk og fortsat stimuleres
10. Der bør udarbejdes en "håndbog" for PKL'er og/eller skabes en mere formaliseret onboarding for nye PKL'er

Appendiks 1

PKL-aktiviteter - spørgeskemaundersøgelse

Som led i kvalitetsmonitoreringen i VUR-Nord udsendes hvert år et spørgeskema til PKL'erne. Resultaterne fra denne spørgeskemaundersøgelse formidles til DRRLV i forbindelse med afrapportering af Faculty development i VUR-Nord.

Dele af spørgeskemaundersøgelsen er indarbejdet i herværende rapport om PKL'ernes kompetenceudvikling i 2019.

Spørgeskemaet indeholdt 11 spørgsmål og blev sendt til de 45 PKL'ere, der var ansat i perioden 1.1.2019-31.12.2019. Der indkom 37 besvarelser, og undersøgelsen har en respondentrat på 82 %.

Spørgeskemaet blev udsendt via Rambølls SurveyXact i januar 2019. Alle 11 spørgsmål i undersøgelsen var åbne spørgsmål, der skulle besvares i fritestfelter, og PKL'erne havde derfor mulighed for at udfolde deres svar.

Spørgeskemaet:

De postgraduate kliniske lektors kompetenceudvikling og aktiviteter - 2019

Spørgeskemaet omhandler PKL'ernes kompetenceudvikling og de aktiviteter PKL'erne har iværksat i 2019. Samtidig er der spørgsmål vedrørende PKL'ernes udbytte fra kompetenceudviklende tiltag.

Ud over rapportering til DRRLV vil resultaterne fra dette spørgeskema indgå i en rapport om PKL'ernes virke.

Vi vil bede dig besvare spørgeskemaet senest d. 1. februar 2019.

Der er i alt 11 spørgsmål i skemaet.

Dine svar vil blive anonymiseret før de videreformidles. Ved at besvare spørgeskemaet giver du tilladelse til at vi bruger data til afrapportering til DRRLV og at data vil indgå i en rapport om PKL'ernes arbejde.

På forhånd mange tak for hjælpen.

1. Beskriv kort, hvad det betyder for dig at være PKL? (Personligt og professionelt. Giv gerne konkrete eksempler).

Deltagelse i kompetenceudvikling

2. Hvilke kompetenceudviklende aktiviteter i relation til din PKL-stilling har du deltaget i? F.eks. DSMU-møder/-kurser, workshops, masterclasses, konferencer osv.
(Skriv kort om de enkelte aktiviteter. Navn, tema, formål og dit udbytte).

3. Hvilke aktiviteter vedr. videreuddannelse af læger, har du deltaget i uden for Videreuddannelsesregion Nord?

(Skriv kort om de enkelte møder/kurser. Navn, tema, formål og dit udbytte).

4. Hvilken betydning har de Faculty development-initiativer, du har deltaget i, for dig – både i din funktion som PKL og mere generelt?

(F.eks. AMEE, PKL-UKO-VUS-temadage, andet. Beskriv kort).

5. Hvordan bruger du dit udbytte fra temadage, AMEE og andre kompetenceudviklingstiltag i dit daglige virke som PKL?

(Giv et eksempel).

6. Hvordan bruger du dit udbytte fra temadage, AMEE og andre kompetenceudviklingstiltag i andre sammenhænge/situationer?

(Giv et eksempel).

7. Beskriv en situation, hvor du oplevede, at det du brugte fra temadage, AMEE eller andre kompetenceudviklingstiltag lykkedes særlig godt.

PKL-aktiviteter

8. Hvilke uddannelsesafdelinger har du besøgt, og hvilket fokus har der været under besøgene?

9. Hvilke aktiviteter for uddannelseslæger med fokus på medicinsk pædagogik har du afholdt og/eller undervist på?

(Skriv kort om de enkelte møder/kurser. Navn, tema, formål og dit udbytte).

Forsknings- og udviklingsprojekter

10. Hvilke forskningsaktiviteter/udviklingsprojekter inden for medicinsk uddannelse har du initieret og/eller deltaget i?

(F.eks. kvalitetsarbejde, artikler, abstracts, posters, ph.d.-vejledning, forskningsårsstuderende osv.)

Skriv kort om de enkelte projekter. Bl.a. din rolle, tema, formål og dit udbytte. For publikationer kan du henvise til PURE, såfremt denne er ført ajour.

Transfer fra temadage

I de seneste 2 år har vi på alle PKL-UKO-VUS-temadage haft en transferøvelse ved temadagens begyndelse og slutning.

11. Hvilken mening giver transfer-øvelsen for dig? Bruger du den til noget – gør det en forskel om vi gennemfører øvelsen?

Beskriv kort.

Appendiks 2

Projekt "Transfer fra temadag til praksis"

Formålet med transferprojektet var at øge effekten af PKL'ernes deltagelse i de obligatoriske temadage. Formålet med temadagene er at sikre PKL'ernes egen kompetenceudvikling ved at bibringe PKL'erne ny viden og inspiration. Forventningen er, at PKL'erne formidler denne nye viden og inspiration til alle andre aktører i den lægelige videreuddannelse i eget speciale eller inden for eget område. Den konsekvente brug af transferøvelse (se nedenfor) på temadagen fungerer som "nudging" ved hele tiden at skærpe opmærksomheden om transfer.

Spørgeskemaet blev udsendt til PKL'er, UKO'er og VUS-medarbejdere – i rapporten beskrives kun data fra PKL'ernes og VUS-medarbejdernes besvarelser.

Transferprojektet bestod af tre spørgeskemarunder i forbindelse med afvikling af temadagene i 2017-2019 (selvrapporterede data).

1. Ved temadagenes begyndelse blev PKL'erne bedt om at overveje og nedfælde, hvad de ønskede og forventede af dagen.
2. Ved dagens afslutning skulle PKL'erne reflektere over og besvare spørgsmålet "Og hva' så?" – hvad går du hjem og gør nu? Hvad ønsker du at opnå?" samt "Hvordan vil du som PKL konkret arbejde med dagens problemstilling/tema i dit speciale/på dit område?"

PKL'erne modtog ca. en måned forud for næste temadag et kort spørgeskema med spørgsmålet "Er du nået i mål med din målsætning?" – her havde PKL'erne mulighed for at svare 'nej', 'ja, helt' eller 'ja, delvist'. Endelig skulle PKL'erne svare på, hvad der var årsagen til, at de evt. ikke havde nået deres målsætning(er).

For at kunne følge udviklingen i transferprojektet og undersøge, om viden fra temadagene blev videreført, blev PKL'ernes refleksioner indsamlet efter hver temadag og koblet til PKL'ernes svar på, hvorvidt de var lykkedes med deres målsætninger.

Efterfølgende blev svarene fra temadagene sammenholdt med indhold i referater fra de specialespecifikke uddannelsesudvalgsmøder.

Besvarelserne for den enkelte temadag blev formidlet på den efterfølgende temadag i hele perioden.

Spørgeskemaerne blev udsendt via SurveyXact til PKL'erne via mail.

Nedenfor præsenteres et eksempel på det spørgeskema, som blev udsendt ifm. PKL-UKO-VUS-temadage forud for næstkommende temadag

Spørgeskemaet:

Forventninger til temadage – spørgeskemarunde 1 og 2

Dette korte skema er tiltænkt som et refleksionsværktøj i forbindelse med din deltagelse på temadagen for PKL-UKO-VUS d. 16. januar 2019.

Skemaet består af to dele og i alt tre spørgsmål.

Det første spørgsmål vedrører dine forventninger til dagen, mens de to sidste vedrører dit udbytte af dagen.

Ved dagens start beder vi dig besvare første spørgsmål, mens de to spørgsmål vedr. dit udbytte først besvares ved dagens afslutning.

1. Forventninger til temadagen

Hvilket udbytte forventer og/eller ønsker du at få med fra temadagen? Hvad forventer du, at dagens emne kan gøre for din opgave som PKL?

2. Udbytte. Personligt udbytte

Hvad tager du med dig hjem efter temadagen? Hvilke pointer fra dagen kan du bruge?

Hva' så?

Hvad går du hjem og gør nu, og hvad ønsker du at opnå? Hvordan vil du som PKL konkret arbejde med dagens problemstilling i dit speciale/på dit område?

Transfer fra temadage – spørgeskemarunde 3

Kære alle

I dette korte spørgeskema følger vi op på jeres besvarelse vedr. spørgsmålet "Og hva' så?", som vi afsluttede temadagen d. 16. januar 2019 med.

Konkret bad vi jer svare på følgende:

Mht. personligt udbytte:

- Hvad tager du med dig hjem fra temadagen?
- Hvilke pointer fra dagen kan du bruge?

"Og hva' så?":

- Hvad går du hjem og gør nu, og hvad ønsker du at opnå?
- Hvordan vil du som PKL konkret arbejde med dagens problemstilling i dit speciale/på dit område?

På næste side fremgår din besvarelse fra d. 16. januar, og ved at klikke på "Næste" nederst i højre hjørne kommer du videre til spørgsmålene.

Deadline for besvarelse er onsdag d. 20. marts 2019.

Er du nået i mål med din målsætning?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Delvist

Hvad er du konkret lykkedes med?

Hvilke dele er du lykkedes med?

Hvad er årsagen til, at du ikke nåede i mål med hele målsætningen?

Hvad er årsagen til, at du ikke nåede i mål med målsætningen?

Appendiks 3

Relation mellem rapport og Kvalitetsmodellen i VUR-Nord

Resultaterne fra spørgeskemaundersøgelsen indgår i kvalitetsmonitoreringen af den lægelige videreuddannelse i VUR-Nord i forhold til 1) PKL'ernes kompetenceudvikling; 2) Specialespecifikke uddannelsesudvalg og 3) Forskning og udvikling.

Ad 1) PKL'ernes kompetenceudvikling

Rapporten giver et overblik over hvilke kompetenceudviklende aktiviteter PKL'erne har deltaget i. For de obligatoriske temadage gælder at mellem 60 % og 80 % af PKL'erne deltager. Hvilket, for nogle af temadagene er lidt lavere end forventet (80 %). Der er behov for at undersøge baggrunden for at nogle PKL'er fravælger disse temadage.

Ad 2) De specialespecifikke uddannelsesudvalg

En anden kvalitetsparameter er forekomsten af pædagogiske emner på møderne i de specialespecifikke uddannelsesudvalg. Monitorering af dette påbegyndes januar 2020. Derfor findes ikke eksakte tal for dette i 2019. Transferprojektet viser dog, at der sker en meget stor transfer fra temadagene til de specialespecifikke uddannelsesudvalg, bedømt på analysen af referaterne fra disse møder.

Der er afholdt et eller flere møder i de specialespecifikke uddannelsesudvalg i alle specialer undtagen et, hvorfor denne parameter næsten når at blive opfyldt.

Ad 3) Forskning og udvikling

Det er ønskeligt at alle PKL'er er registreret i PURE inden udgangen af 2020. Gennemgangen af PURE på hhv. Aarhus og Aalborg universiteter viser, at der fortsat er mange PKL'er, der ikke er registreret. Der bør derfor laves en indsats her.

Ud fra Aarhus Universitets målsætning om at alle videnskabelige medarbejdere i gennemsnit har 2,5 publikationer, bør PKL'erne, der indgår med 2,84 årsværk sammen levere 7 publikationer pr år. I 2019 er der publiceret 10 artikler i internationale peer reviewed tidsskrifter, samt et bogkapitel. Kvalitetsparameteren er således til fulde opfyldt. PKL'erne har oplyst, at der ved årsskiftet 2019/2020 var indsendt 5 artikler, der alle var "under review". Det lover således godt for 2020.

Målsætningen om at PUF som minimum er repræsenteret 10 gange årligt ved nationale og internationale konferencer i form af abstracts og/eller posters og/eller research papers og dertilhørende oplæg er ligeledes opfyldt, idet der er registreret 11 internationale indlæg (heraf 2 workshops) og 6 danske indlæg.

Det er en målsætning, at der forsvares en ph.d. inden for medicinsk uddannelse hvert tredje år i Videreuddannelsesregion Nord. Også denne er opfyldt. Det har blot ikke været i regi af PUF, men CESU.

Den sidste målsætning om at der gennemsnitligt skal der være 10 igangværende forskningsprojekter i PUF hvor PKL'er er inddraget i 75 % og uddannelseslæger i 25 % har det været vanskeligt at registrere. Såfremt det ønskes, at have resultater for denne kvalitetsparameter fremover skal spørgeskemaundersøgelsen vedrørende aktiviteter for 2020 suppleres med et mere klart spørgsmål end det, der er stillet i undersøgelsen for 2019.

AARHUS
UNIVERSITET

CENTER FOR SUNDHEDSVIDENSKABELIGE UDDANNELSER